

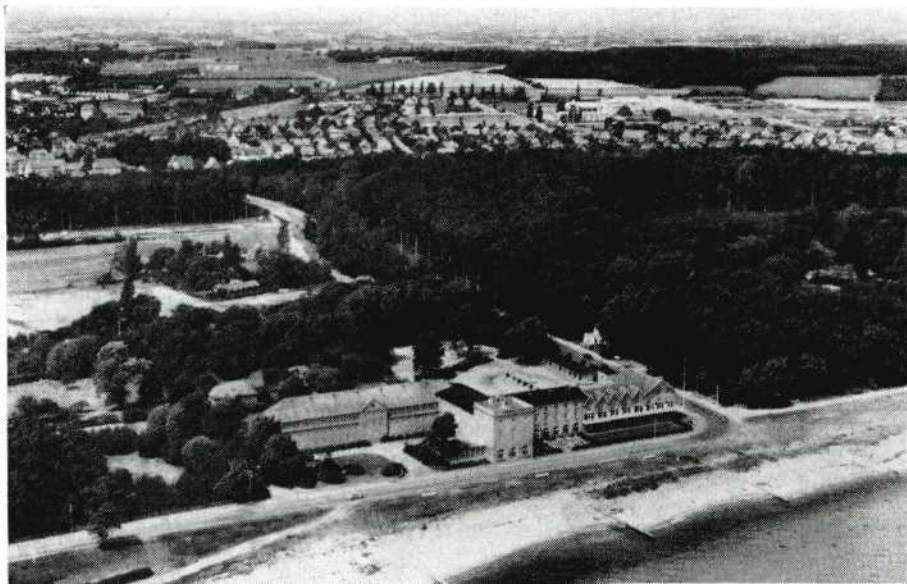
Perfect georganiseerde
samenkomst van
's werelds meest actieve
amateurfilmers

KONGRES 1963 DANMARK

Het jaarlijks treffen van de 'Union Internationale du Cinéma d'Amateur' is weer achter de rug: tussen 27 augustus en 4 september werd in Nyborg en Kopenhagen in Denemarken een waarlijk goed congres gehouden, een door de Denen perfect georganiseerde samenkomst van 's werelds meest actieve amateurfilmers welke alle kenmerken droeg van een groeiend begrip voor elkaars verschillen, van groeiende vriendschap dus. Te stellen dat er — waar allen de gelijke liefhebberij beoefenen — geen verschillen meer spreken zou ireeël zijn: een Fin heeft een andere aard dan een Spanjaard, een Rus denkt

Het enorme hotel Nyborg Strand aan de Grote Belt, waar zich het eerste deel van het congres afspeelde en ook de filmvertoningen plaats vonden.

anders dan een Canadees, al filmen ze ook allemaal even hartstochtelijk. Vriendschap moet nu eenmaal groeien. Het gaat erom — en de UNICA biedt daartoe de volle gelegenheid — karakterverschillen te leren zien als verrijkend en niet als belemmerend. Onze landgenoot Jan Dekker, de nieuwbenoemde UNICA-president, kenschetste in zijn maiden speech treffend wat een organisatie als de UNICA zo zinvol maakt: 'Wat wil vriendschap zeggen? Het wil zeggen dat men naar elkaar wil luisteren zonder vooringenomenheid. Het wil zeggen: iets van jezelf vergeten, iets van jezelf te geven voor diegenen die je je vrienden noemt'. De tekenen waren er in velerlei vorm: Oost-Duitsland kon worden aangenomen als lid omdat West-Duitsland vóór stemde. Rusland, dat zich altijd afzijdig had gehouden, was in Denemarken vertegenwoordigd door de goedmoedige voorzitter Grigori Rochal van de enorme Russische amateurfilmersbond: 'Ik bin Rrrróesse', placht deze vriendelijke baas te zeggen, en dat ging vaak vergezeld van een greep in zijn grote snuisterijmand; overigens was het dit niet alleen wat hem tot een populaire figuur maakte, de twee veelbelovende films die hij toonde, en zijn mededelingen over de amateurfilmery in zijn vaderland (250.000 clubleden!) gaven menigeen de verwachting dat het komende lidmaatschap van Rusland slechts de UNICA

kan verrijken. Verder werd Canada als nieuw lid begroet, waardoor ook de contacten op het Westelijk halfrond uitgebreid worden. En tenslotte kon iedereen zich in grote lijnen verenigen met de jurering en de jury-uitspraken: een novum waarvan te hopen valt dat het tot traditie zal uitgroeien, wat best mogelijk is omdat het wedstrijdreglement in zijn bijgeschaafde vorm hiertoe — men zou haast zeggen — garanties biedt.

De internationaal groeiende waardering voor het goede culturele werk van de UNICA werd in Denemarken tot uiting gebracht door het aanvaarden van het beschermheerschap en het verrichten van de officiële opening door de Deense minister van culturele zaken Julius Bomholt, en door het aanzitten aan het slotbanket door de eerste burgemeester van Kopenhagen, Urban Hansen.

De wedstrijd

Het hoogtepunt van het congres is uiteraard de filmwedstrijd, waarvoor niet individueel ingezonden kan worden maar waaraan de aangesloten landen deelnemen met hun vier beste films, die worden geselecteerd door de onderscheidene bondsbesturen. Hoewel aan de films afzonderlijk onderscheidingen worden toegekend in de vorm van gouden, zilveren en bronzen medailles, eervolle vermeldingen en enkele wisselprijzen, is het het 'klassement der naties' wat bij de UNICA jaarlijks de belangrijkste plaats inneemt. Was Nederland het vorig jaar te Wenen reeds gestegen tot de achtste plaats, thans eindigden wij — niet in het minst tot verrassing van de Nederlandse delegatie zelf — bijzonder eervol op de tweede plaats met één van de zes toegekende gouden medailles benevens de bokaal voor de film welke het sterkst de internationale verbroederingsgedachte uitdraagt, voor de film van de Eindhovenenaar J. Melis 'Blanken en kleurlingen', en met drie bronzen medailles voor de films 'Achter Glas' van de Hagenaars A. J. Leydeckers en J. J. Zaatman, 'De Mazelen' van het Amersfoortse echtpaar Te Rijdt, en 'Thine is the Kingdom' van de Apeldoornse fil-

mer Max Arab. Deze mooie tweede plaats leverde ons land tevens de bo-kaal van de Italiaanse Ministerraad op. Hier volgt het totale algemeen klasse-ment: 1. Frankrijk. 2. Nederland. 3. West-Duitsland. 4. België. 5. Oostenrijk. 6. Spanje. 7. Noorwegen. 8. Zwitserland 9. Polen. 10. Italië. 11. Finland. 12. Denemarken. 13. Tj.-Slowakije. 14. Ar-gentinië. 15 Uruquay. 16. Luxemburg. Het behoeft geen betoog dat wij met deze tweede plaats wel bijzonder hoog in de boom zitten, en dat het heel moeilijk zal zijn deze plaats te behou-den: onze hoop is gevestigd op de werkkraft en de inspiratie van onze top-amateurs én op het werk van nieuwe, misschien zelfs nog onbekende talenten — de basis van onze huidige ‚top‘ is nl. wel bijzonder smal, een stevige ver-breding is wel wenselijk!

Samenvattend

Dit waren dan de naar mijn smaak beste twaalf films van de UNICA in Denemarken. Het wil niet zeggen dat de overigen slecht waren. Verre van dat, er viel óók overigens nog zeer veel te genieten. Maar als het mogelijk was om deze twaalf films eens in één voorstelling aan een groot publiek van film-liefhebbers te vertonen dan zouden ze stomverbaasd zijn dat dit gave artistieke werk door amateurs werd gemaakt. Natuurlijk is het vrijwel het beste van wat de internationale amateurfilmerij in

een jaar op te brengen, maar het is er dan toch maar, en dat zou eens in een wat groter kring bekendheid moeten krijgen.

Wat er overigens was? Het is moeilijk om alle 76 films van het concours te bespreken. Veel van de films zijn het trouwens niet eens waard, want helaas moet opgemerkt worden dat er ook nogal wat kitsch — bedekt onder de mantel van een perfecte techniek — naar zo'n UNICA komt, en zelfs ook nog wel bekoord wordt. Ik denk aan een honingzoet, van vals sentiment doortrokken geval als ‚Au temps des feuilles mortes‘ uit Zwitserland welke nog een bronzen medaille kreeg; ontzettend gewoon! Een verloren liefde, druipend van kitsch in beeld gebracht volgens de regels van het compositieleerboekje met een scherpe lens en een goede kleurenfilm. Ik denk aan ‚Weg ohne Umkehr‘ uit Duitsland (bronzen medaille) waarin twaalf minuten lang de goegemeente belazerd wordt door effectjagerij met omhooggerichte lampen en de echo-knop van de recorder en zo, en waarin een vent alsmaar niet anders doet dan met een tragisch gezicht trappen beklimmen, en deuren openen en sluiten. Ik denk zelfs aan de met één van de zes gouden medailles bekroonde film ‚Der was ersann‘, van een technische beheersing die u en ik waarschijnlijk nooit zullen bereiken, maar waarin het artistieke gevoel dat zelfs mijn kat nog in zijn staart bezit niet te ontdekken viel: enkele holle Pruisische kreten over leerlingen, gezellen en meesters zijn hier de inleiding tot een documentaire waarin dan een zogenoemde ‚meester‘ een juweel maakt dat net zo steriel is als de film.

Maar er waren ook veel films met veel goede dingen, zelfs teveel om op te noemen. Opvallend was het aantal uitstekende natuurfilms. In ‚Laatste toevlucht‘ uit Frankrijk bijv. had de maker het gepresteerd een schitterend, ongelooflijk zeldzaam shot te maken van een

slachtoffer die in volle vlucht een kraai neerslaat welke het op zijn jongen begrepen had — dat is wel de meest bijzondere documentaire filmopname die ik ooit van mijn leven gezien heb. Kijk, dat is nu het mooie van UNICA en daarom is het zo fijn dat wij dit evenement volgend jaar in Nederland hebben: op zo'n UNICA projectiedag, zie je rijp en groen (groen omdat niet alle aangesloten landen over werkers beschikken die jaarlijks de vier noodzakelijke topfilms kunnen leveren), artistiek en on-artistiek, en alles ertussen door elkaar. Films uit allerlei landen, die soms een sterk nationaal karakter dragen. Neem nu de dag dat de documentaire films geprojecteerd werden; we zagen in volgorde: de vogelwereld en de natuur van Noorwegen, een invalidentehuis in Den Haag, een landbouwfeest in Portugal, een rietzanger uit de Poolse moerassen, een Poolse televisiestudio, de haven van Buenos Aires, een wandeling door de Finse natuur, een dans uit Uruquay, de dieren uit het Kruger wildpark in Zuid-Afrika, de onderwaterwereld van de Rode Zee, de dierenwereld van Oostenrijk, de libellen bij een rivier in de Ardennen, het bouwen van een orgel in een Zwitserse kerk, de dieren in de Kilimandsjaro-vallei, een werkende schilderes in Tjecho-Slowakije, het gevaar bij de jacht, het maken van een juweel, een beklimming van de Jungfrau, het werk van de schilder Salvador Dali, roofvogels in Frankrijk, de mensen op een Italiaans spoorwegstation, het leven van schapenboeren in de Italiaanse Alpen en het werk van de spoorwegmensen van Luxemburg. Zo'n dagje is wel een beetje vermoeiend maar enorm kennis-verrijkend. Bovendien is het zo dat verreweg de meeste films van een zeer behoorlijk gehalte zijn, met om de paar keer een echte uitschieter.

Ja, UNICA is een mooi iets, het is waard om naar UNICA 1964 in Amsterdam uit te zien — tot leringhe ende vermaeck.

JAN VEENHUYSEN